

ארגונייה

אשה לא תפקד על ספרדים

החיים בארגונייה הגיעו כמעט להפסקה גמורה. מכל כנפי המדינה העצומה זרמו ה' רבבות — נאמניו של הגנרל פרוץ ואויטה הוהרת — אל עיר הבירה. מלבדם לא יכול היה איש להשיג כרטיס ברכבת, שעמדה כו' לה לרשות המפקד העצום. כדי לכלכל את ההמונים שהתאספו, הפסיקה הממשלה את ייצוא הבשר.

מטרת המפקד היתה ברורה. למראית עין: לשכנע את הגנרל להעמיד את מועמדותו ב' בחירות לנשיאות, שתתקיימנה בעוד חוד' שיים, לשכנע את אויטה היפה להעמיד את מועמדותה לכס סגנית הנשיא. אולם אפשר היה להטיל ספק אם אמנם היה צורך בשכנוע רב כדי לשכנע את הנשיא ואשתו. אם כן, אם מי היה צורך לשכנע?

החזית העומדת מאחורי הגנרל היא רב' גוינית — החל מן הצבא, מתוך שורותיו בא, וכלה במליוני החברים של האגודות המקצ'ר עיות, שהעלו אותו לשלטון (העולם הזה 720). אויטה נחשבה תמיד כידידת האגודות, נושאת דברם לפני הנשיא. לא היה צורך ל' שכנע את האגודות. אולם לגבי הצבא היה המצב קשה יותר.

לפי החוקה החדשה עובר השלטון, עם מות הנשיא, באופן אבטומטי לידי סגן-ה' נשיא עד לגמר תקופת הכהונה הרגילה. בין השאר יעבור במקרה זה לידי סגן-הנשיא הפיקוד העליון על הצבא. אולם הקצינים ה' גאים, בעלי ה'ם הספרוי האצילי, לא העלו על דעתם את האפשרות שאשה — ואפילו אשה כה חמודה כאויטה פרוץ — תפקד עליהם ביום מן הימים.

בעיני משקיפים מן החוץ היתה ההפגנה עצומה. 300.000 איש הצטופפו ראש אל ראש, דרשו בקול רם כי חואן ואויטה ינהיגו יחדו את גורלם. אולם בעיני יודעי-דבר היו זה זאת אכזבה מרה — ציפו להשתתפותם של שני מליונים איש במצב זה היה כרוך שהצבא ניצח את האגודות המקצועיות, ושר' אלה לא היו עוד די חוקים כדי להשליט את רצונם. חוגי הימין החלו רוטנים שממילא מפלה הנשיא לטובה את עיני הפועלים. ב' קול חנוק מרוב התרגשות הודיעה אויטה, לבושה שמלה שחורה, שהחליטה לא להעמיד את מועמדותה. "איני מתפטרת מעבודתי", אמרה, כשהבטי מפסיק מפעם לפעם את ד' בריה, "אני מתפטרת רק מן הכיבודים. אני שייך כמשתפת-פעולה פשוטה של פרוץ. כל רצוני שההיסטוריה תזכור שהיתה אשה לצי' דו של גנרל פרוץ, שהביאה אליו את תקוות העם וצרכיו, וששמה היה אויטה..."

29 או סגנית. באופן רשמי הוסבר ש' אויטה ויתרה על מועמדותה מפני שהיא רק בת 29, ואילו החוקה דורשת שהמועמד ל' תפקיד יהיה לפחות בן 30. אלא שאויטה — ובקיץ אויבותיה — טענו שהיא באמת בת 32. חייך עתון צפון-אמריקאי: אויטה מע' דיפה להיות בת 29 מאשר להיות סגנית נשיא.

מיד אחר המפקד החלה מערכת הבחירות במלוא תנופתה. לא יכלו להיות ספקות ביחס לתוצאות. המתחרה העיקרי, המועמד הרא' דיקאלי בלבין, הוראשם ב'77 האשמות, צפוי לפסקידין שעלולים להסתכם ב'57 שנות

* בדומה לחוקת ארצות-הברית. כזכור הפך סגן-הנשיא הארי טרומן נשיא (ומפקד עליין של הכחות המזוינים) אחרי מות פרנקלין רוזבלט, המשיך בכהונתו עד לגמר תקופת ארבע השנים ב'1948.

מאסר. רבים מבין השמרנים והסוציאליסטים נאסרו. בית-הדפוס של המפלגה הראדיקלית נסגר, כך שהמפלגה לא יכלה אף להדפיס את כרוזיה. ההסבר הרשמי: קומוניסטים, סוציאליסטים, ראדיקלים ושמרנים מתכוו' נים לפעולות טרור.

בינתיים הודיע כרוז פרוניסטי שיד הזרים בדבר, הפציר בנאמני הנשיא לעקוב אחרי זרים חשודים. אולם אויבי המשטר טוענים כי הגילוי היחיד של פעולות טרור עד כה — פיצוץ קוי הרכבת מסביב לבואנוס איירס — בוצע על-ידי פועלי הרכבת, אנשי האגודות המקצועיות הנאמנות, שאינם מרוצים מיר' קר המחיה והדורשים העלאת שר. תשובת פרוץ: העברת הפיקוח על פעולי הרכבת לידי הצבא.

גרמניה

דרך הסבל

גאולייטר פלוריאן היה איש קנאי. כשהת' קרבו צבאות הברית לאזור שלטונו, באפריל 1945, היה מגוי וגמור אתו להתנגד עד הסוף. האורחים שהתנגדו להמשכת המלחמה המסורפת על אדמת גרמניה מצאו את גורלם המר: הגאולייטר ערך משפט מפואר באולם הגדול של בית מלון, דן את הנכבדים ביותר למוות. מפקד המשטרה ואחרים נורו או נתלו במקום.

אחרי מעשה גבורה זה למען המולדת והפיהרר ארז הגאולייטר את תפציו וברח — מזוהה.

משם. הפתרון היה, כמובן, שיכון קבע. הודות למאמציו הנאמנים של פלוריאן היו רובו בתי דיסלדורף הרוסים. לפלוריאן לא היה בית. ואילו לדירות המעטות שנבנו לאחר רונה חיכה תור של כמה רבבות מועמדים. חיש מהר נמצא פתרון: העיריה נתנה לפלוריאן זכות-בכורה, הקציבה לו דירה נאה. אלא שזה היה יותר מדי אפילו לגרמנים. סערה על מחאות טטפה את העיריה טובת' הלב. נשאלו שאלות בלתי-יעימות.

לבסוף היה מר פלוריאן נאלץ לפנות את הדירה הנוחה. הסיבה היתה גרמנית טיפוסית: הוא לא מילא את התפסים הנדרשים על-ידי הרשות המוסמכת לעניגי דיור.

ארצות הברית

דרכו של פשפש

זמן מה לפני גמר מלחמת-העולם הראשונה הוזמנו חשובי הגנרלים והאדמירלים של ארצות-הברית לחזות בניסוי סודי ביותר: מיפגן של מטוס שאינו נהוג בידי טייס. הגנרלים המזוקנים חיכו על הצעירים המטור' רפים, וענו בכל זאת להמנה בסקרנות.

כשעמדו כל הגדולים בשדה התעופה ראו דבר הדומה למטוס מותקן על גלגלים. הגל' גלים החלו נעים. פתאום התרומם המטוס המזוה, זנק השמימה. אחרי כ' 600 מטר הסתרוב המטוס לפתע, עשה כמה להטוטי לוליינים, ואז — כאילו ראה את הקצינים המפוארים למטה — טס לעומתם. הקצינים

חואן ואויטה פרוץ
מוטב להיות בת 29

ברחו לכל עבר. המטוס זפל ארצה, התייצי. היה זה המיפגן הראשון של המטוס ללא טייס.

כעבור כמה ימים נערך מיפגן שני. הפעם עבר בהצלחה יתרה. המטוס התרומם, טס במהירות, נעלם מן העין. הקצינים נחפזו אחריו במכוניותם, בפחדם שמישהו יראה את המטוס הסודי. ואמנם, כששאלו איכר עם ראה מטוס שנפל לארץ אמר להם: "כן, ראיתי אחד שם מעבר לחורשה, אולם מוזר — לא היה בו טייס."

הקצין האחראי נדהם. לפתע היה לו רעיון. במכונית היה טייס בעל משקפי-טיסה. "זה הטייס", אמר, "הוא צנח במצנח" אלא שבאותם הימים עדיין לא היו מצנחים ברשות טייסי הצבא האמריקאים. **מפציץ או פשפשים?** המטוס-ללא

כשנפסוהו חיילי המערב הושם בבית הקלא. הוא ניזן לשש שנות מאסר בלבד. ובזאת יכולה היתה להסתיים ההיסטוריה של פלור' יאן.

אולם לא כך. רוחות חדשות מנשבות. אחר שישב חמש שנים נתון פלוריאן ושותרר. ולא די בזאת. הממשלה של אזור הריין הח' ליטה שמר פלוריאן זקוק למנוחה. היא שלחה אותו, על חשבונה, לבית הבראה.

אלא שכאן התקלקל משהו. באותו בית הבראה ישבו כמה עשרות מקרבנותיו של פלוריאן — אנשים שבריאותם נהרסה במח' נותי-הריכוז אשר מר פלוריאן שלח אותם אליהם. השפעת הפגישה לא היתה טובה לעצביו של הגאולייטר-לשעבר. הוא הפר כמה פעמים את סדרי הבית, היה צורך להוציאו

טייס עלה בסך-הכל כ'100 לירות. הוא היה מסוגל לטוס 60 ק"מ (מרחק תל-אביב — ירושלים), לשאת מימין פצצות של 150 ק"ג. עובדו תכניות להטיל אלפי מטוסים כאלה בכל יום על הקוים הגרמניים. אולם לפני שיכלו לעבור לשלב ביצוע נסתיימה המלחמה. חיל-האוויר הוזנח על ידי האמריקאים, וה' "פשפש", כפי שקרא הנשק הסודי במיט' מכים, כמעט נשכח.

כשפרצה מלחמת-העולם השנייה שוב נזכרו האמריקאים בנשק זה. בסתיו 1941 היה על האפי ארנולד, מפקד חיל האוויר האמריקאי, להחליט החלטה גורלית: האם להתרכז בייצור הפשפשים או בייצור מפציצים כבדים? הפשפש החדש, מודרך באמצעות הרדיו, היה מסוגל לטוס 200 ק"מ, עלה כ'300 לירות (בהשוואה ל'150.000 מחירו של מפציץ כבד אחד). אפשר היה לייצר כ'500 פשפשים במקום כל מפציץ כבד.

ההחלטה היתה קשה. היה לה צד אנושי: הפשפשים לא ידרשו מצד התוקף להקריב קרבנות אדם, בעוד שההפצצות שברצועו בידי טייסים עלו קרבנות רבים. אולם לבסוף הכ' ריע נמוק פשוט: המטרות האמיתיות של האמריקאים היו רחוקות, בלב גרמניה. הפש' פשים יכלו לפגוע רק באדמה צרפתית או בלגית. הוחלט לא לייצר פשפשים, להתרכז בייצור מבצרים מעופפים.

מצבם של הגרמנים היה שונה. לפני אפם היתה מטרה מפתח: לונדון. שבוע אחרי הפלישה לנורמנדיה, ב'1944, החלו להפציץ בפצצות מעופפות. אז כבר היה מאוחר. אולם שאלה היא אם לא היו מכניעים את בריטניה לוא היו יכולים להתחיל בהפצצה זו ב'1941 — כשלאמריקאים כבר היו פשפשים מוכנים לפעולה.

ציפור אדומה. אולם כל אלה לא היו אלא חבלי לידה של הנשק החדש. לפני ימים אחדים הגיע לבגרותו. אי-שם בארצות הברית התרוממה צפור אדומה, ססה הימה במהירות שעלתה על מהירות הקול. מטוסי-הסילון המהירים ביותר בעולם ניסו להדבירה, לא הצליחו. המסקנה: הפצצה המעופפת מוכנה לשימוש בתנאי קרב אמיתיים, תהיה מסוגלת עתה לפגוע בכל מטרה בדיוק, (בעוד שהפצ' צות המעופפות הגרמניות שהוטסו על לונדון היו בלתי-מדויקות, יכלו לפגוע רק בערים גדולות).

התוצאה תהיה מהפכנית. באמריקה מתלח' שים כי הוחל בייצור פצצות-אטום קטנות, זולות יותר, שאפשר יהיה להשתמש בהן בחזית ממש. על ריכוזי אויב או מסות קרביים. הפצצה המעופפת תוכל עתה להטיסן במדויק. המסקנה: בקרב העתידי עלולים ה"ארטיסטים" לברוח ממטה החטיבה או הגדוד אל החזית — שם יהיו בטוחים יותר.

5 מליון מסתוריים. בינתיים העביר הסינאט האמריקאי הקצבה מסתורית של 5 מליון דולר. המטרה לא פורשה, אך נרמז שהיא נוגעת ל"פיתוח אוירי". מיד החלו ה' עתונאים לוחשים ביניהם, מנחשים את מטרת הכסף. הדעה הכללית: הכסף יוצא לפיתוח הפצצות המעופפות.

"המלחמה הבאה תהיה מלחמה של כלי נשק", אמר גנרל אמריקאי. "מספר החיילים שוב לא יהיה חשוב. צבא קטן יותר, המצו' יד בנשק המשוכלל, יוכל למנוע את ריכוז אויבו, להרוס את התחבורה בערפו, לנתקו ולהיעיבו". שלבו האחרון של הפשפש הוא יעז' מכריע לקראת יצירת מצב כזה.

* אחוז הקרבנות בשורות הטייסים-המפ' ציצים עלה על אחוז הקרבנות של צנחנים, יחידות מוטסות, סגאנקיטיס, היה האחוז ה' גבוה ביותר בצבא ארצות-הברית, מלבד חיל הרגלים הפשוט.

חוסכת עבודה

